

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
 ग्राहक तक्रार निवारण मंच
 कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं.क्र.का.आ/ग्रातनिमं/कोप/केस क्र. ९२/२०१८-१९/६०८

दिनांक: ०३.०६.२०१९

आदेश केस क्र. ९२ (२०१८-२०१९)

श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील
 दत्तप्रसाद आवटी-पाटील मळा बेडग
 ता.मिरज जि. सांगली

अर्जदार

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल ऑफीसर,
 महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
 मंडल कार्यालय, सांगली
- २) कार्यकारी अभियंता
 महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
 विभागीय कार्यालय कवठेमहकाळ
- ३) उपकार्यकारी अभियंता
 महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
 उप विभाग मिरज ग्रामिण-२

पक्षकार

कोरम:-१. श्री ए.व्ही. देशपांडे, अध्यक्ष
 २. श्री. एन.के. ताडे, सदस्य सचिव,
 ३. श्री. पी. एस. पुजारी, ग्राहक सदस्य, (आजारपणामुळे अनिश्चित कालावधीसाठी गैरहजर,
 ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल विनियम २००६ च्या विनियम क्र.५.२ अन्वये पूर्ण गणपूर्ती.)

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
 (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
 विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

आदेश

मी ए.व्ही. देशपांडे अध्यक्ष, ग्राहक तक्रार निवारण मंच, कोल्हापूर, खालीलप्रमाणे निर्णय देत आहे.

सं.क्र.का.आ/ग्रातनिमं/कोप/केस क्र. ९२/२०१८-१९/६०८
 ०३.०६.२०१९

प्रस्तुत तक्रार तक्रारदाराने दिनांक १५.०६.२००९ रोजी पावती क्रमांक ४७४६१७५ अनुसार मीटरसाठी भरलेली रक्कम रु. २२५०/- त्यास व्याजासह परत मिळणेबाबत हा अर्ज दाखल केलेला आहे. याच मागणी करिता तक्रारदाराने अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, सांगली यांच्याकडे दाखल केलेला अर्ज क्रमांक ३६/२०१८ हा सदर कक्षाने २८.१२.२०१८ रोजी फेटाळून लावलेला आहे. सबब तक्रारदाराने ही तक्रार दाखल करून वरील रक्कम व्याजासह त्यास देण्याचा आदेश व्हावा या करता दाखल केलेली आहे.

प्रस्तुत प्रकरणाची नोटीस मिळाल्यानंतर वि.प. कंपनीने कार्यकारी अभियंता, विभागीय कार्यालय, कवठेमहाकाळ यांचे मार्फत हजर होऊन खालील प्रमाणे आपले म्हणणे मांडलेले आहे.

"श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील रा बेडग यांनी शेतीपंप वीज (ग्राहक क्र. २७९१५००१४५१९) कनेक्शनचे वीज बिल मीटर रिडींग प्रमाणे येणेकरिता त्यांनी मीटर बसविणेसाठी दिनांक १५.०६.२००९ रोजी रक्कम रुपये २२५०/- भरले होते. त्यानुसार त्यांना मिटर देवून आजतागायत मीटर प्रमाणे विजबिल मिळत आहे.

श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील रा.बेडग त्यानंतर त्यांनी दिनांक ०४.०६.२०१३ रोजी १२ वर्षांनी अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष मंडल कार्यालय सांगली येथे सदर मिटरसाठी भरलेले पैसे परत मिळणेसाठी तक्रार दाखल केली. ग्राहकाने तब्बल १३ वर्षांनी तक्रार दाखल केली.

सदर तक्रारीवर सुनावणी होऊन मा. अध्यक्ष तक्रार निवारण कक्ष सांगली यांनी संदर्भ क्र. ५ नुसार दिनांक ०१.०५.२०१३ रोजी "मिटरसाठी भरलेली रक्कम कंपनी नियमानुसार कार्यवाही करून परत द्यावी" असा आदेश दिला .

त्यावर तत्कालीन मा. कार्यकारी अभियंता, कवठेमहांकाळ विभाग यांनी संदर्भ क्र. ४ नुसार श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील यांनी दिनांक १५.०६.२००९ रोजी मिटरसाठी जमा केलेली रक्कम (रु.२२५०/-) ही मा. मुख्य अभियंता (वितरण) यांच्या संदर्भ क्र. ६ च्या पत्रातील तरतूदीमधील कालावधीमध्ये येत नसलेने सदर रक्कम श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील यांना परत देता येत नसल्याचे कळविले होते.

त्यानंतर श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील यांनी ५ वर्षांनी दिनांक १२.०९.२०१८ रोजी पुनशः अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, मंडल कार्यालय सांगली येथे सदर मिटरसाठी भरलेले पैसे परत मिळणेसाठी तक्रार दाखल केली. सदर तक्रारीवर दिनांक ३०.११.२०१८ रोजी सुनावणी झाली असून मा. अध्यक्ष अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, यांनी संदर्भ क्र.१ नुसार श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील यांनी दि. १५.०६.२००९ रोजी मिटरसाठी जमा केलेली रक्कम (रु.२२५०/-) ही मा. मुख्य अभियंता(वितरण) यांच्या संदर्भ क्र. ६ च्या पत्रातील तरतूदी मधील कालावधीमध्ये येत नसलेने सदर रक्कम श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटीपाटील यांना परत देता येत नसल्याने कळविले आहे.

४३६

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ कलम ६.६ नुसार तक्रारदाराने "ज्या दिनांकास कारवाईचे कारण घडले असेल त्या दिनांकापासून दोन(२) वर्षाच्या आत तक्रारदाराने तक्रार दाखल करणे आवश्यक असते." परंतु श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील यांनी १७ वर्षांनी तक्रार दाखल केली आहे. तसेच महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम, २००६ कलम ६.९ नुसार ग्राहकाला सकृतदर्शनी कोणतीही हानी, नुकसान किंवा गैरसोय झालेली नाही. परंतु सदर बाबतीत कंपनीकडून वेळेवेळी समर्पक उत्तर देवून देखील श्री सुरेशकुमार भिमराव आवटी-पाटील हे एकाच कारणासाठी एकच तक्रार वारंवार दाखल करत असल्याने निर्दर्शनास येत आहे."

प्रस्तुत प्रकरणांची सुनावणी आज रोजी घेण्यात आली. सुनावणी दरम्यान तक्रारदार स्वतः व त्यांचे प्रतिनिधी श्री मोमीन तर वि.प. कंपनी तर्फे श्री संदिप सानप कार्यकारी अभियंता व श्री अमर माने उपकार्यकारी अभियंता मिरज ग्रामिण-२ हे हजर होते त्यांचे युक्तीवाद सविस्तर ऐकून घेण्यात आले विप कंपनीतर्फे तक्रारदाराची प्रस्तुत मागणी बेकायदेशीर असून ती मुदतबाह्य देखिल आहे असा युक्तीवाद करण्यात आला. २०१३ साली अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाने तक्रारदाराची तक्रार मान्य करून व त्यास मीटरच्या रक्कम परत करण्याचा आदेश करून देखिल तक्रारदाराने त्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याकरिता कोणतीही कारवाई न करता ५ वर्षांनी पुन्हा त्याच मागणी करता नवीन तक्रार अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षा पुढे दाखल केली व ती तक्रार फेटाळल्यानंतर या मंचा पुढे प्रस्तुत तक्रार दाखल केली त्यामुळे ती तक्रार चालवण्यास पात्र नाही असा मुद्दा मांडला.

आमच्या निकर्षाकरिता खालील मुद्दे उपस्थित होतात.

अ.क्र.	मुद्दा	निष्कर्ष
१	प्रस्तुतची तक्रार मुदतीत आहे काय?	नाही
२	तक्रार मंजूर होण्यास पात्र आहे काय?	नाही
३	अंतिम आदेश	खालील प्रमाणे

आमच्या निष्कर्षाची कारणे खालील प्रमाणे आहेत.

मुद्दा क्रमांक १ ते ३ :- प्रस्तुत प्रकरणाचा घटना क्रम लक्षात घेता ही बाब स्वयंस्पष्ट होते की, प्रस्तुतची तक्रार ही मुदतबाह्य आहे. ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल विनियम २००६ चे कलम ६.६ अन्वये ज्या दिनांकास कारवाईचे कारण घडले असेल त्या दिनांकापासून २ वर्षांचे आंत झार गा-हाणे दाखल करण्यात आले नाही तर मंचाला असे गा-हाणे दाखल करून घेता नाही असे स्पष्ट प्रावधान आहे. प्रस्तुत प्रकरणात तक्रारदाराने दिनांक १५.०६.२००१ रोजी मीटरची रक्कम भरली ही बाब वादातीत आहे. सदर तारखेला महाराष्ट्र राज्य विद्युत अस्तित्वात होते. सन-२००५ मध्ये महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या. ही कंपनी कायद्यानुसार आस्तीत्वात आली ज्या कायद्यानुसार महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळांचे अस्तित्व संपून आज विद्युत वितरण कंपनी आस्तीत्वात आले तो कॉमिटी तक्रारदारानी आ संवेदित आणला नाही. जेणे करून सदर कायद्यामध्ये

...४ ...

पूर्वश्रमिच्या महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाच्या देण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादितने मान्य केली आहे किंवा नाही हे बघता आले असते. तक्रारदाराने मिटरची रक्कम, पूर्वश्रमीच्या विद्युत मंडळाकडे जमा केलेली होती. ते विद्युत मंडळ आज अस्तित्वात नाही त्यांची जबाबदारी विज वितरण कंपनी घेतली आहे, हे दाखवणारा कोणताही पुरावा या मंचासमोर आणलेला नाही.

वादाकरता पूर्वश्रमीच्या विद्युत मंडळाची जबाबदारी आज विज वितरण कंपनीने घेतलेली आहे असे जरी गृहीत धरावयाचे झाले तरी ही मुदतीच्या बाधेमुळे प्रस्तुतीची तक्रार चालू शकत नाही. सन-२००५ नंतर मा. महाराष्ट्र विद्युत आयोगाच्या विविध आदेशानुसार, व मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार मीटर कॉस्ट, एसएलसी, ओआरसी इत्यादी रक्कमा परत मिळण्याचा अधिकार डीडीएफ योजने खालील ग्राहक वगळता इतर सर्व ग्राहकाना मिळाला. हे सर्व निर्णय २००८ ते २००९ मध्ये आलेले आहेत. त्यामुळे जरी त्या निकालानुसार तक्रारदाराना मीटर कास्ट मिळण्याचा अधिकार २००८ ते २००९ मध्ये प्राप्त झाला असे गृहीत धरले तरी सदर तारखेपासून २ वर्षांचे आंत अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष किंवा हे मंच, यांच्यापुढे तक्रार दाखल करावयास हवी होती. वर नमूद केलेप्रमाणे तक्रारदाराने सन-२०१३ साली तक्रार क्रमांक १०/२०१३ ही अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष मंडल कार्यालय सांगली यांचेपुढे दिनांक ०४.०६.२०१३ रोजी दाखल केली व ती तक्रार दिनांक ०१.०८.२०१३ रोजी मंजूर होऊन तक्रारदाराने नवीन मीटरसाठी भरलेली रक्कम रु.२२५०/- कंपनीच्या नियमानुसार तक्रारदारास परत करावेत असा आदेश झाला. तक्रारदाराचे कथनानुसार सन-२०१८ पर्यंत सदर आदेशाचे पालन न झाल्याने त्याने पुन्हा दिनांक १२.०९.२०१८ रोजी तक्रार क्रमांक ३८/२०१८ ही अंतर्गत तक्रार निवारण कक्ष, मंडल कार्यालय सांगली यांच्याकडे दाखल केली व ती दिनांक २८.१२.२०१८ फेटाळून लावली गेली आणि म्हणून प्रस्तुतीची तक्रार दिनांक ०४.०२.२०१९ दाखल केलेली आहे.

दिनांक २८.१२.२०१८ चे अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाच्या आदेशाबाबत हे मंच कोणतेही मत प्रदर्शन करत नाही. तथापि त्या आदेशाने तक्रारदाराला नवीन दाव्याचे कारण उद्भवले म्हणून प्रस्तुत तक्रार मुदतीत आहे. असे म्हणता येत नाही. मुळ तक्रार अर्जाच्या दिनांक ०१.०८.२०१३च्या आदेशाची अंमलबजावणी करता तक्रारदाराला येता आले असते किंवा नवीन तक्रार या मंचापुढे दाखल करता आली असती, आणि ती देखिल मुदतीत आसणेआवश्यक होते. पण वर नमूद केलेला घटना क्रम हे स्पष्टपणे दाखवतो की, दाव्यास कारण निर्माण झाल्या तारखेपासून २ वर्षांच्या कालावधीत प्रस्तुत तक्रार दाखल केलेली नाही.

एकदा अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षाने तक्रारदाराची मागणी मान्य केल्यानंतर पुन्हा त्याच मागणी करीता तक्रारदाराने नव्याने त्याच कक्षाकडे तक्रार दाखल करणे आणि ती फेटाळल्यानंतर या मंचाचापुढे येणे हे कायद्याला अभिप्रेत नाही. दिनांक ०१.०८.२०१३ चा अंतर्गत कक्षाचा आदेश आजही अस्तित्वात आहे. तो आदेश अस्तित्वात असताना पुन्हा त्याच मागणी करिता नव्याने तक्रार अर्ज दाखल करणे हे कायद्याचा तरतूदचा गैरवापर करण्यासारखे आहे. त्यामुळे देखिल प्रस्तुत तक्रार कायद्याने चालू शकत नाही, असा या मंचाचा निष्कर्ष आहे. त्यामुळे प्रस्तुत खारीज करावी लागेल असा या मंचाचा निष्कर्ष आहे. सबब मुद्दा क्रमांक १ व २ यांचे उत्तर नकारार्थी दिल्ला हे मंच खालील आदेश पारित करिताहे.

...५ ...

आदेश

- १) प्रस्तुतची तक्रार ना मंजूर करण्यात येताहे.
- २) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व) मुंबई यांजकडे करता येईल
एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

१४
०३/०६
(एन.के. ताड)
सदस्य सचिव

३१६
(ए.क्ली. देशपांडे)
अध्यक्ष

